

Utorok 27. októbra 2020 Milí ôsmaci!

Pokračujte v opakovaní učiva (Zvieracie pod. mená – žen., str. a muž. rod, vzory, písanie –i/-í, -y/-ý, zveri/zvery, psi/psy ...), teda všetkého, čo ste opakovali v **piatok 23. 10. 2020** úlohami na Edupage. Vo štvrtok **29. 10. 2020** Vás budem z tohoto učiva skúšať formou **TESTU na Edupage**, tentoraz to bude **na známky!!!**

Pokyny na dnes:

1. Zapište si poznámky. Pozor, najprv máte podrobnejšie vysvetlenie učiva, to si len prečítajte, **do zošitov si zapište len tú časť, ktorá sa začína Toto si zapiš do zošita...**

2. Naučte sa ich.

3. Urobte cvičenie.

4. Fotky poznámok a cvičenia pripojte k mojej správe pod názvom **Utorok 27. 10. 2020**.

Ďakujem.

Neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na –r, -l

Mnohé podstatné mená sa do našej slovnej zásoby dostali z cudzích jazykov, preto sa pri skloňovaní nesprávajú rovnako ako naše domáce slová. Medzi takéto podstatné mená patria aj neživotné podstatné mená mužského rodu, ktoré sú zakončené na **–r, -l**, napr. triler**r**, tunel**l**.

Teraz sa pozrieme na skloňovanie týchto slov a porovnáme ich so skloňovaním našich 2 vzorov – **dub, stroj** (lebo tieto pod. mená sú muž. rodu a sú neživotné).

vzor **STROJ**

Pád	Jednotné číslo	Množné číslo
N	stroj	stroj e
G	stroj a	stroj ov
D	stroj u	stroj om
A	stroj	stroj e
L	stroj i	stroj och
I	stroj om	stroj mi

vzor **DUB**

Pád	Jednotné číslo	Množné číslo
N	dub	dub y
G	dub a	dub ov
D	dub u	dub om
A	dub	dub y
L	dub e	dub och
I	dub om	dub mi

Všimnite si, či pri skloňovaní týchto pod. mien **vypadáva** alebo **nevypadáva samohláska –e**, ktorá je pred –r, -l.

PÁD	sg./j. č.	pl./m. č.	Pád	sg./j. č.	pl./m. č.
N	triler	triler y	N	tunel	tunel y
G	triler a	triler ov	G	tunel a	tunel ov
D	triler u	triler om	D	tunel u	tunel om
A	triler	triler y	A	tunel	tunel y
L	triler i	triler och	L	tunel i	tunel och
I	triler om	triler mi	I	tunel om	tunel mi

Odpovedaj si na tieto otázky:

1. Samohláska –e pri skloňovaní vypadáva alebo nevypadáva?
2. Podľa ktorého vzoru sa budú pod. mená triler a tunel skloňovať v sg.?
3. Podľa ktorého vzoru sa budú pod. mená triler a tunel skloňovať v pl.?
4. Aká bude koncovka v L sg.?
5. Aká bude koncovka v N pl. a A pl.?

Porovnávaním skloňovania pod. mien TRILER a TUNEL a vzorov dub a stroj sme zistili:

- **samohláska –e** pri skloňovaní **nevypadáva**
- **v sg.** sa skloňujú podľa vzoru **STROJ**, takže v **L sg.** sa píše **-i**
- **v pl.** sa skloňujú podľa vzoru **DUB**, takže v **N pl.** a **A pl.** majú **-y**

Toto si zapíš do zošita...

Neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na –r, -l

- skloňujú sa inak ako naše podstatné mená:

Pád	Jednotné číslo	Množné číslo
N	stroj	duby
G	stroja	dubov
D	stroju	dubom
A	stroj	duby
L	stroji	duboch
I	strojom	dubmi

PÁD	sg./j. č.	pl./m. č.	Pád	sg./j. č.	pl./m. č.
N	triler	trilery	N	tunel	tunely
G	trilera	trilerov	G	tunela	tunelov
D	trileru	trilerom	D	tunelu	tunelom
A	triler	trilery	A	tunel	tunely
L	trileri	trileroch	L	tuneli	tuneloch
I	trilerom	trilermi	I	tunelom	tunelmi

Ak **samohláska -e** pri skloňovaní z týchto slov **nevypadáva**, platí, že

v sg. sa skloňujú podľa vzoru **STROJ**
- takže v **L sg.** sa píše **-i**

- **v pl.** sa skloňujú podľa vzoru **DUB**
- takže v **N pl.** a **A pl.** sa píše **-y**

Napr. triler (stroj) – o tuneli**i** (o stroji**i**), 2 triler**y** (2 dub**y**)

tunel (stroj) – o tuneli**i** (o stroji**i**), 2 tunel**y** (2 dub**y**)

1. Podľa toho, čo sme dnes zistili, doplň túto tabuľku:

Podstatné meno	-e vypadáva/nevypadáva V/N	vzor v sg.	L sg.	vzor v pl.	N pl./A pl.
kráter	N	stroj	o kráteri	dub	2 krátery
éter					
toner					
zeler					
hotel					
motel					

Pomôcka: Svoje odpovede si skontroluj tu:

Podstatné meno	-e vypadáva/nevypadáva V/N	vzor v sg.	L sg.	vzor v pl.	N pl./A pl.
kráter	N	stroj	o kráteri	dub	2 krátery
éter	N	stroj	o éteri	dub	2 étery
toner	N	stroj	o toneri	dub	2 tonery
zeler	N	stroj	o zeleri	dub	2 zelery
hotel	N	stroj	o hoteli	dub	2 hotely
motel	N	stroj	o moteli	dub	2 motely